

רשות ניירות ערך
ISRAEL SECURITIES AUTHORITY

מחלקת תאגידיים
רחוב כנפי נשרים 22, ירושלים 95464
טל: 02-6556444 פקס: 02-6513160
www.isa.gov.il

כ"ט אדר א תשע"ו
09/03/2016

שאלה ותשובה בקשר עם תשובת הסגל לבקשות להנחיות מקדמיות בנוגע לטיפול החשבונאי במערכות חשמל פוטו-וולטאיות

{ **סימוכין**: תשובות סגל הרשות לבקשות להנחיות מקדמיות מימים **21.11.2012** ו-**11.12.2012** (להלן – "ההנחיות המקדמיות") בקשר עם פרשנות מספר 12 של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי בדבר הסדרי זיכיון למתן שירות (להלן – "הפרשנות" או **IFRIC12**) }

בעקבות שאלות שהתעוררו בקשר עם תשובת סגל הרשות לבקשות להנחיה מקדמית בנוגע לטיפול החשבונאי במערכות חשמל פוטו-וולטאיות, שפורסמו בימים 21.11.2012 ו-11.12.2012, מתכבד סגל הרשות לפרסם את השאלה והתשובה המובאות להלן.

רקע:

ההנחיות המקדמיות שבסמך עוסקות בשאלה האם הפרשנות חלה על מערכות חשמל פוטו-וולטאיות מסוימות בישראל, כמו גם בשאלה מהו הטיפול הנדרש בדוחות הכספיים באותן מערכות על פי הפרשנות, בהינתן שהיא חלה לגביהן. באופן כללי, ניתן לומר כי הפרשנות קובעת כי הנכסים שבתחולתה יטופלו כנכסים פיננסיים, או כנכסים בלתי מוחשיים – כאשר הסיווג יעשה על פי הכללים שנקבעו במסגרתה. לגבי המערכות הפוטו-וולטאיות נשוא הפניות, ניתן לומר כי כאשר הפרשנות לא חלה, המערכות יטופלו כרכוש קבוע, ואם היא חלה, ובשים לב למסכת העובדתית שהוצגה במסגרת הפניות, לעמדת הסגל הן נדרשות להיות מטופלות כנכס פיננסי.

כאמור בסעיף 5 לפרשנות, תחולתה מוגבלת לטיפול החשבונאי על ידי מפעילים של הסדרי זיכיון למתן שירות ציבורי לפרטי, שבהם המעניק שולט או מסדיר אילו שירותים המפעיל חייב לספק באמצעות התשתית, למי הוא חייב לספק אותם, ובאיזה מחיר **וכן** המעניק שולט באמצעות בעלות, זכות מוטב או בדרך אחרת בזכות שייר משמעותית כלשהי בתשתית בסיום תקופת ההסדר.

שאלה:

בהתאם להוראות סעיף 5(ב) לפרשנות, נדרש כי המעניק ישלוט – באמצעות בעלות, זכות מוטב או בדרך אחרת – בזכות שייר משמעותית כלשהי בתשתית בסיום תקופת ההסדר, על מנת שהפרשנות תחול. בהקשר לכך, התעוררה שאלה האם, במקרים בהם ערך השייר של המתקנים

בתום תקופת ההסדר הינו מהותי ואינו מצוי בשליטת המעניק, מתקנים אלו אינם בתחולת הפרשנות ויש לטפל בהם כרכוש קבוע.¹

תשובה:

בהתאם לנדרש בסעיף 5(ב), בכל מצב בו הזכות השייר לא מצויה בידי המעניק, נדרש לבחון את מהותיות ערך השייר. לאור השאלות שהתעוררו, סגל הרשות מוצא לנכון להדגיש כי ההנחיות המקדמיות שבסמך התבססו על המסכת העובדתית אשר הוצגה במסגרת הפניות הרלוונטיות, לפיה ערך השייר של המתקנים נשוא הפניות המקדמיות לא היה מהותי.

בפרט, במסגרת תשובת סגל הרשות לאותן פניות נאמר מפורשות כי התשובה מבוססת בין היתר על כך ש- "...בתום תקופת ההסדר הבעלות על המתקנים נותרת בידי החברה, אולם ערך השייר של המתקנים בתום תקופה זו, בדרך של המשך הפעלתם או בדרך של פירוקם, הינו בלתי משמעותי."

על כן, ככל שערך השייר של מתקני חברה הינו מהותי, והחברה אינה מקיימת את התנאים לתחולת הפרשנות כתוצאה מכך, עליה לטפל במתקניה כרכוש קבוע. יצוין כי הגם שלמדינה קיימת השפעה על ערך המתקן בסיום תקופת הרישיון (באמצעות יכולתה לחדש את רישיונו, לקבוע תעריפים וכיו"ב), בהתבסס על המסכת העובדתית שהוצגה בפני סגל הרשות אגב ההנחיות המקדמיות נראה כי למדינה לא קיימת השליטה על המתקן (כך למשל – היזם רשאי לפרק אותו מרצונו, למכור אותו וכיוצא באלה – מבלי שלמדינה תהיה שליטה בתהליך זה), ועל כן לצורך הכניסה לפרשנות נדרש להוכיח כי ערך השייר בתום תקופת ההסדר אינו משמעותי.

על פי סעיף AG4 לפרשנות:

"...The residual interest in the infrastructure is the estimated current value of the infrastructure as if it were already of the age and in the condition expected at the end of the period of the arrangement..."

כלומר, על פי הוראות הפרשנות, הבחינה תבוצע לערך השייר כאילו הוא היה בגיל ובמצב (לרבות מצב פיזי ומצב משפטי) שבו הוא צפוי להיות בסוף תקופת ההסדר. בדיקה זו צריכה להתבצע לגבי כל מתקן, ובהתאם להיות מבוססת על תחשיב כלכלי פרטני אשר יביא בחשבון את כלל הנסיבות הספציפיות הרלוונטיות.

שאלה נוספת שהועלתה נגעה למתודולוגיה בה נעשה שימוש לצורך ביצוע תחשיב ערך הגרט. הסגל מבקש לציין כי לא מצא לנכון להתערב באופן החישוב שבוצע על ידי תאגיד מדווח מסוים, ולמען הסדר הטוב, מפורטים להלן הקווים המנחים בהם עמד התחשיב האמור:

- בהתאם לסעיף AG4, שווי ערך השייר חושב בתור השווי הנוכחי למתקן כאילו היה בתום תקופת ההסדר. שווי זה נגזר מהשווי המגולם בהפעלת המתקן לאחר תום תקופת ההסדר,

¹ ראוי לציין כי למועד כתיבת שאלה ותשובה זו, סגל הרשות עורך בחינה גם לעניין עמידת המתקנים בתנאי הנדרש במסגרת סעיף 5(א) לפרשנות. למועד מכתבנו זה, בדיקתנו טרם מוצתה ולא חל שינוי לעמדת הסגל בעניין זה ביחס להנחיות המקדמיות.

- לרבות תזרים שלילי בגין השקעות נדרשות בתקופה האמורה, מהוון לתום תקופת ההסדר, ותוך הבאה בחשבון של גורמי אי-וודאות שונים הכרוכים בהמשך ההפעלה.
- אם קיימים מספר תרחישים להפעלה (כגון אפשרות לסגור את המתקן לפני ביצוע השקעה הונית משמעותית וכיוצא באלה), נבחר תרחיש המגלם "שימוש מיטבי" (Highest and Best use).
 - על מנת לבחון את מידת המשמעותיות של ערך השייר, מחולק ערך השייר בערך המתקן הכולל. לעניין זה, ערך המתקן הכולל הינו תזרים המזומנים המהוון מהמתקן לאורך תקופת ההסדר בתוספת ערך השייר, מחושב למועד סיום ביצוע הקמתו (קרי, לאחר ביצוע ההשקעות ההוניות הראשוניות).
 - בחינת המשמעותיות נעשתה על בסיס אמת מידה כמותית ואיכותית. אמת המידה הכמותית שהובאה בחשבון הייתה סף של מעל 10% (דהיינו, כאשר ערך השייר עולה על 10% מערך המתקן המוגדר – להלן "יחס שייר"). לעניין זה, סגל הרשות מבקש להבהיר כי במקרים רבים סף כמותי של 10% עשוי לשמש אמת מידה סבירה, אולם הסגל סבור שאין זה ראוי לקבוע סף מחייב להפרדה בין ערך שייר משמעותי לערך שייר שאינו משמעותי, ויש לבחון גם את מכלול השיקולים האיכותיים הרלוונטיים לצורך קביעת משמעותיות השייר.
 - התחשיב בוצע למועד ההכרה בתשתית.
 - במסגרת חישוב יחס השייר, והבא בחשבון תעריף ההסדרה לתקופת ההסדרה, ותעריף שוק נוכחי בתקופה שלאחר מכן (תעריף ייצור משוקלל נוכחי).
 - הובאו בחשבון המאפיינים הטכניים של המתקן, לרבות אורך החיים הצפוי שלו ועלויות תחזוקתו, משך תקופת אחריות, משך החיים של מתקנים דומים בעולם וכיוצא באלה.
 - הובא בחשבון הסיכוי לחידוש או להארכה של הסכמי החכירה על הקרקע, ככל שישנם, לרבות התחשבות במיקום הקרקע, שימוש אלטרנטיבי בה על ידי המשכיר, מהות ההסכמים בין הצדדים, חבות במס וכיוצא באלה.
 - שיעור ההיוון בתקופה שלאחר תום תקופת ההסדר הביא בחשבון את גורמי הסיכון הקיימים בתקופה זו, לרבות אי הוודאות לגבי התעריף, משך חיי המתקן, זכויות החברה בקרקע וכיוצא באלה.
 - אם קיימות בשוק עסקאות בנות השוואה במסגרתן נמכרים מתקנים המצויים במצב דומה למצב בו צפוי להיות המתקן הרלוונטי בתום תקופת ההסדרה, ניתן משקל מתאים לאותן עסקאות בקביעת ערך השייר.
- לסיכום תשובת הסגל, ככל שערך השייר של מתקן מסוים הינו משמעותי וככל שהמתקן לא נשלט בתום תקופת ההסדרה על ידי המעניק, על החברה להציג מתקנים אלה כרכוש קבוע. יודגש כי הבחינה צריכה להתבצע באופן פרטני, וייתכן כי מתקנים המאופיינים בתעריפי הסדרה שונים או במאפיינים אחרים שונים יאופיינו ביחס שייר שונה.**